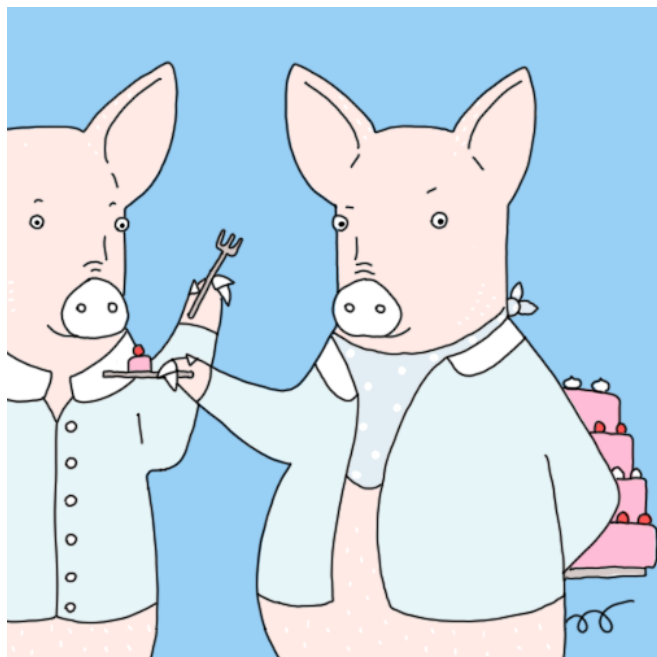

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SKNERA

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

Wicie, że SKNERZYĆ może nie tylko człowiek, lecz także świnia? SKNERAĆ i SKNERZYĆ to dwa warianty czasownika używanego do dziś w niektórych gwarach, mającego podstawowe znaczenie 'jęczeć, kwiczeć' (odpowiednio: o człowieku lub o świnii), a także 'naprzykrzać się'. Dopiero od tego znaczenia podstawowego powstało wtórne 'narzekać, biadolić, utyskiwać', a następnie 'wypraszać coś prośbami, wymęczyć coś od kogoś biadoleniem'. Dopiero na samym końcu łańcucha znaczeniowego znajduje się to, które znamy jako najbardziej oczywiste i którego używamy dzisiaj: SNERZYĆ 'skąpic; odmawiać lub żałować czegoś sobie lub innym'. Sam rzeczownik SKNERA pojawia się w tekstach od XVIII w., od razu w znaczeniu 'skąpiec', choć można przypuszczać, że używany był już wcześniej, pozostawał jednak elementem języka ludowego i jako taki zapewne przynosił wszystkie kolejne znaczenia czasownika SKNERZYĆ.